

dS + OPINIE

VERPLICHT VADERSCHAPSVERLOF IS NOODZAKELIJKE STAP RICHTING
GELIJKHEID

De machonorm zal zichzelf niet onderuithalen

15 OKTOBER 2015 | Theun Pieter van Tienoven en Ignace Glorieux, Sociologen verbonden aan de Onderzoeksgroep TOR van de VUB.

Wie denkt dat zomaar uit het niets een gelijkere werkverdeling in het gezin zal komen, die droomt, schrijven **Theun Pieter van Tienoven** en **Ignace Glorieux**. Zonder tussenkomst van de overheid, blijft de meest kwetsbare het haasje.

‘Denken dat ouders zelf de werk- en gezinsarbeid gelijk verdelen, is naïef.’ Foto: David Rozing/hh

Een bevreemdend en vooral duur voorstel. Dat vindt Caroline Deiteren van het pleidooi voor verplichte vaderschapsrust van onder meer Femma en één van de ondergetekenden ([DS 13 oktober](#))

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20151013_01917857) . Daarmee slaat ze de nagel op de kop, maar niet in het juiste hout.

Haar analyse typeert de perceptie dat wij in een individualistische maatschappij leven, waar economische rationaliteit primeert. Maar die is pertinent onjuist. Daarom is het niet naïef te denken dat verplicht vaderschapsverlof – of eender welke maatregel omtrent gelijke kansen tussen vrouwen en mannen – een scenario van gendergelijkheid dichterbij brengt. Het is integendeel naïef te denken dat we in staat zijn zelf tot een gelijke verdeling van de werk- en gezinsarbeid te komen.

Zo’n gedachte ontkent de sociale normen die werkzaam zijn in onze maatschappij. Vaders nemen geen vaderschapsverlof op omdat ze niet mogen, maar omdat dat wel doen bevreemdend is. Het druist in tegen het traditionele beeld van de man als kostwinner, tegen de machonorm van veel en lang werken, tegen dat wat veel mannen aanzien geeft: hun carrière.

Als vrouwen en mannen zelf in staat zijn afspraken te maken over de verdeling van werk- en gezinsarbeid, zoals Deiteren schrijft, waarom werken er dan nog altijd veel meer vrouwen deeltijds dan mannen? Waarom is er nog een loonkloof? Waarom werken er meer vrouwen in beroepen die dichter aansluiten bij de zorg(tijden) voor hun kinderen, zoals het lager onderwijs? Als dit het gevolg is van vrouwen en mannen die zelf afspreken wie welke zorg op zich neemt, dan kan de enige conclusie zijn dat vrouwen zelf voor deze ongelijkheid kiezen. Dat betwijfelen we. En als het een gevolg is van ‘paternalistische moederschapsrust’, dan is dat juist een argument vóór verplichte vaderschapsrust, want als vrouwen daardoor meer zorgtaken op zich nemen, waarom zouden mannen dat dan niet doen?

Naïeve visie

Het pleidooi voor vaderschapsrust paternalistisch noemen getuigt van een erg naïeve maatschappijvisie. Dan is de leerplicht ook paternalistisch (ouders kunnen toch zelf beslissen hoelang hun kinderen naar school moeten zeker), net als leerplannen (laat de leraars beslissen) of snelheidsbeperkingen (chauffeurs weten zelf wel wat veilig is). Zonder sturende overheid delven de zwaksten steeds het onderspit.

Neen, dan zit Peter De Lobel met zijn column ([DS 14 oktober](#)) (http://www.standaard.be/cnt/dmf20151013_01917758) veel dichter bij de kern van de zaak, al blijft het zoeken tussen de regels. Hij beseft in wat voor luxepositie hij zit met zijn 4/5-regeling via ouderschapsverlof. Precies het feit dat hij over een luxepositie spreekt, toont aan hoe sterk hij afwijkt van de norm voor werkende mannen.

Het is opvallend dat de kern van de discussie over verplicht vaderschapsverlof te lezen valt in een luchtige column, terwijl een opiniestuk van een belangenorganisatie de bal volledig mislaat. Individuen kunnen de sociale normen niet veranderen en wat voor ons als individu werkt, geldt bijlange niet voor een hele samenleving. Dat weet Unizo al te goed, anders had het zelf geen bestaansreden. Zo naïef is het toch niet?

LEES MEER

VANDAAG | Waarom niet, dat verplicht geboorteverlof?

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20151014_01919592)

GISTEREN | Een dure vaderschapsshift

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20151013_01917857)

10/10/2015 | MARS EN VENUS, OOK OP SCHOOL

Jongens toch!

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20151009_01911858)
